

Posudek vedoucího práce na diplomovou práci
Bc. Olgy Hynoušové
ROZVOJ POZITIVNÍ IDENTITY U ROMSKÉ MLÁDEŽE
VE VOLNOČASOVÝCH AKTIVITÁCH

Formální stránka práce

V několika místech se vyskytují drobné překlepy. Přesto má práce dobrou grafickou úroveň. Rozsah odpovídá požadavkům na diplomovou práci. Práce je přehledná. Citace odpovídají normě. Technické zpracování práce je velmi dobré.

Jazyková stránka práce

Na několika místech by mohla být vyšší výrazová přesnost a větší stylistická obratnost.

Obsahová část práce

Autorka se při své práci s romskou mládeží často setkává u příslušníků majority s odsuzováním romské mládeže. V jejich očích je romská mládež viděna jako ta, která se chová patologicky a nemá zájem o přizpůsobení se majoritní společnosti. Autorka si klade otázku zda **přizpůsobení se** znamená **popřít své romství, svou identitu**? Do jaké míry a v čem se přizpůsobit? O co se opřít v hledání odpovědi na tuto otázku?

Cílem práce je zkoumání identity romské mládeže a možnosti jejího ovlivnění výchovou ve volném čase. Práce vychází z otázky, zda lze podpořit růst identity výchovou ve volném čase.

V první a druhé kapitole se autorka zabývá pojmem identita a jejími projevy v životě Romů a v jejich dějinách. Autorka na základě literatury rozebírá faktory, které na utváření identity mají vliv: uvádí jazyk, tradice, vlastní pojmenování příslušníků svého etnika, dějiny.

Ve třetí kapitole rozebírá utváření identity jako celoživotní proces. Podle Řičanova schématu uvádí autorka pozitivní a negativní aspekty romské identity. Seznamuje nás s konceptem duální identity, který ukazuje v čem spočívá nutné přizpůsobování se Romů majoritě, jaké jsou nutná východiska možné integrace.

Ve čtvrté kapitole rozebírá výchovu romské mládeže ve volném čase. Jako základ uvádí výchovu v rodině. Dále hovoří o mentalitě Romů, se kterou se vychovatel setkává a je třeba, aby s ní počítal. Vysvětluje proč je salesiánský styl výchovy u Romů funkční. Seznamuje čtenáře s modelem identitní práce, jako druhem sociální práce, který směřuje k individuálnímu posunu jednotlivce, neboť v něm se jednatel učí odhalovat své materiální a sociální zdroje. Rozebírá možnosti volného času, jako prostředku osobnostního rozvoje, který dává možnost rozvoje takových vlastností jako: zvědavost, svědomitost, otevřenost, emocionální stabilita a přívětivost (tzv. velká pětka). Nositel těchto vlastností má daleko větší šanci, že se ve svém vývoji dobře sociálně adaptuje, protože uvedené vlastnosti jsou prosociální.

Pátá kapitola je věnována výzkumu autorky.

Vychází z hypotézy, že u romské mládeže jsou rozvinuty spíše negativní aspekty romské identity jak je uvádí Řičan. Výzkumným vzorkem je 15 respondentů ve věku 15-26 let, kteří navštěvují NZDM VIP v Českých Budějovicích. Autorka volila tuto věkovou skupinu, protože právě v tomto časovém období mladí lidé problémy své identity řeší.

Jako metodu zvolila autorka rozhovory v rámci kvalitativního výzkumu. Po provedení rozhovorů zpracovávala získaný materiál, na základě kvalitativní metodologie podle osmi kategorií, které si stanovila jako základní osu výzkumu. Kromě toho se objevily čtyři kategorie nové.

V interpretaci výsledků odpovídá na otázku, jak vnímají respondenti svou identitu (závěry výzkumu nelze zobecňovat). Toho se autorka mimoděk dopouští, když v této části odpovídá na otázku: jak vnímá a prožívá romská mládež svoji identitu? Autorka uvádí, že respondenti vnímali svou identitu jako příslušnost ke skupině lidí, kteří mají společný původ, jazyk a tradice. Neznali však slovo romiphen – romství, kterým by svoji identitu mohli vyjádřit. Svou identitu vyjadřovali v dalších odpovědích jako hrdost na to, že jsou cikáni. Tato hrdost se koncentrovala do projevů kulturní

identity (oslavy), do užívání romštiny a do romské muzikálnosti. Autorka uvádí, že příslušnost ke komunitě, hrdost na svůj původ, zachovávání tradic a láska k hudbě představují pozitivní vnímání vlastní identity respondentů. Dále se v odpovědích respondentů ukázalo, že největší hodnotou je pro ně rodina.

Předpokládané negativní aspekty romské identity nebyly potvrzeny.

Autorka v prokázala, že respondenti si jsou vědomi své identity. Uzavírá, že je potřebné posilování pozitivních aspektů romské identity. Volnočasové aktivity tuto možnost nabízejí.

Tolik autorka.

Kladu otázku, jak pedagogicky pracovat v rámci duální identity s tím, co je nutné přizpůsobování se majoritě v rámci přijetí občanských povinností, které tvoří předpoklad úspěšné integrace? Lze pro toto využít volnočasové aktivity? Jakým způsobem? Jakou roli zde může hrát tzv. velká pětka? Jak ji zapojit do realizace volnočasových aktivit? Může autorka uvést některé konkrétní příklady tzv. dobré praxe?

Práci doporučuji k obhajobě.

V Českých Budějovicích 17.5.2010

Mgr. Pavel Kuchař Ph.D.